

MOTERŲ DIRVA

Spalis (Oct.), 1944

No. 10.

MENESINIS
AIKRASTIS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas

Moteryų Sąjungos Centro Valdyba 1941-43 m.

Ofiso adresas: 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

Telefonas: Yards 4929

Dvasios vadas — KUN. STEPONAS KNEIŽIS, 36 St. George St., Norwood, Mass.

Pirmininkė — ELZBIETA PAURAZIENĖ, 17403 Quincy Ave., Detroit, Mich.

I vice pirmininkė — JADVYGA ČEPIULIENĖ, 5526 So. Wolcott St., Chicago 9, Illinois.

II vice pirmininkė — BRONĖ PALIUNSKIENĖ, 1619 So. 50th Ct., Cicero 50, Illinois.

Raštininkė — MARIJONA VAICHUNIENĖ, 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

Išraštininkė — ELENA STATKIENĖ, 4559 So. Paulina St., Chicago, Illinois.

IZDO GLOBĖJOS

TEKLĖ MAŽEIKIENĖ, 9 Ashmont Ave., Worcester, Mass.

ALBINA POŠKIENĖ, 6606 So. Washenaw Ave., Chicago, Illinois.

DAKTARĖ—KVOTĖJA

DR. SUSAN SLAKIS, 861 So. State St., Lincoln, Ill.

DIREKTORĖS

Connecticut valst. — MARIJONA JOKUBAITĖ, 175 Fillmore St., New Haven Conn.

Illinois valst. — MARIJONA PAUKŠTIENĖ, 4318 So. Maplewood St., Chicago, Illinois.

Massachusetts, Maine ir New Hampshire valst. — LIUDVICA VENČIENĖ, 290 Lawrence, St., Lawrence, Mass.

Mich. valst. direktorė VALERIJA STAPULIONIENĖ, 16870 Stoppel Av., Detroit, Mich.

New York ir New Jersey valst. — STASE SUBATIENĖ, 127-08 — 88th Av., Richmond Hills, N. Y.

Ohio valst. direktorė ONA STAPULIONIENĖ, 1218 Castleton Rd., Cleveland Heights, Ohio.

Pennsylvania valst. — PRANĖ SCHEVETS, 193 N. Main St., Pittston, Pa.

Maryland valst. — ANELĖ LAUKAITIENĖ, 812 Hollins St., Baltimore, Md.

SKUNDŲ KOMISIJA

A. WACKELL, 237 Millbury St., Worcester, Mass. K. SRIUBIENĖ, 1315 So. 50th Ave., Cicero, Ill. J. SALASEVIČIENĖ, 1830 Haldane Rd., Cleveland, Ohio.

ORGANO REDAKTORĖ

SOFIJA SAKALIENĖ, 2056 W. 23rd St., Chicago 8, Illinois.

LITERATINĖ KOMISIJA

ALBINA POŠKIENĖ, 6606 So. Washenaw Ave., Chicago, Illinois.

M. JOKUBAITĖ, 175 Fillmore St., New Haven, Conn.

V. GALNAITĖ, 717 W. 18th St., Chicago, Illinois.

ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBĄ

K. SRIUBIENĖ, 1315 So. 50th Ave., Cicero, Illinois.

S. SUBATIENĖ, 12708 — 88th Ave., Richmond Hills, N. Y.

"MOTERŲ DIRVA"

Leidžia Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst. metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephon SEEley 6632

WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2056 W. 23rd St. Chicago 8, Illinois
Telephon SEEley 6632

ŠV. MARIJOS GARBINIMAS

ŠVENČIAUSIOJI Panelė Marija yra garbinama įvairiais būdais, bet už vis plačiau išsiplatinęs būdas Dievo Motiną melsti yra šventas rožančius. Visame katalikiškame pasauly milijonai žmonių kalba kasdieną rožančiu, o kasmet per ištisą Spalio mėnesį visose bažnyčiose, prie įstatyto Švenčiausiojo Sakramento, susirinkę katalikai šaukiasi Marijos pagalbos ir užtarimo.

Dvyliktame ir tryliktame šimtmetyje vakarų Europoje pradėjo smarkiai plėstis albingensų erezija. Ši erezija buvo didžiai pavojinga Bažnyčiai, nes ji buvo nusistačius visą Bažnyčios mokslą pakeisti savotišku. Kur tų klaidatikių buvo daugiau, tai net darydavo viešus užpuolimus, griaudavo katalikų bažnyčias, žudydavo tikinčiuosius. Popiežius Pijus V prieš juos pagarsino kryžiaus karą, kuris su baisiausiais žiaurumais tęsėsi apie dvidešimtį metų. Pagaliau šv. Dominikas, tas tikrasis Bažnyčios kareivis, matydamas blogus vaisius ir prisimindamas Kristaus žodžius: "Kas kardų kariauja, tas nuo kardo pražus," nusprendė Bažnyčios priešams nugalėti ieškoti pagalbos iš aukštybių, kreipdamasis karštomis maldomis į Švč. Panelę Mariją. Ir štai jis gauna Marijos apreiškimą platinti rožančių, kaip geriausį įrankį prieš klaidatikius.

Šv. Dominikas su didžiausiu pasiryžimu skelbė rožančiaus garbę ir naują, ir, Marijos dėka, klaidatikiai buvo nugalėti.

Vėliau popiežiai rožančiaus kalbėjimą išplatino visame katalikiškame pasauly. Taip Pijus V paskelbė žmonėms, kad karas prieš turkus buvo laimėtas tik per rožančiaus maldas. Gregorius XIII, pirmame Spalių mė-

nesio sekmadienyje, įvedė iškilmingas rožančiaus pamaldas. Toliau Klemensas XI, 1716 metais, skelbė, kad per rožančiaus maldas buvo išprašyta turkų nugalėjimas, kurie anuomet grumojo užimti visą Europą ir sunaikinti Bažnyčią. Popiežius Leonas XIII įsakė kalbėti rožančių sunkiais Bažnyčios laikais.

Iš to mes suprantame kaip galinga yra rožančiaus malda. Mes kalbame rožančių savo sielų reikalams ir, jei apmąstome paslaptis, tai piname lelijų vainiką savo amžinojo gyvenimo garbei. Kiekviena Sveika Marija yra tai lapelis, kiekviena paslaptis yra atskiras lelijos žiedas.

Rožančiaus maldos yra brangios, nes jų kilmė yra dangiška. Rožančius yra bemokslio knyga, nes ji kalbėdamas apmąsto, skaito visą Kristaus ir Marijos gyvenimą. O kas Kristaus ir Jo Motinos gyvenimą dažnai skaito, tas yra Jėzaus ir Marijos mylimas.

Kalbėdami rožančių darykime taisy didžiausiu maldingumu, didžiai įsigilindami į tas mūsų tikėjimo paslaptis. Pirmoje dalyje džiaugkimės, kad išvydome išganyto Saulę; mokykimės visuose reikaluose susitaikinti su Dievo valia, pavesdami Jam visus savo kasdieninius reikalus.

Antroje dalyje, apmąstydami Kristaus kančią, reiškime daugiau pasitikėjimo Kristui, rodykime Jam daugiau meilės, o bus malonūs šie Jėzaus žodžiai: "Pasitikėk sūnau, tavo nuodėmės tau atleistos."

Pagaliau trečioje dalyje apmąstykite Kristaus garbę, žinodami, jei kantriai nešime šio gyvenimo kryželius, užlaikysime Kristaus ir Bažnyčios įsakymus, kad ir mūsų laukia amžinos

Karalienē Šv. Rožančiaus

garbēs diena, prisikēlīmo diena, kurā
išvysīme pasaulio pabaigoje.

Bažnyčia įsako kalbėti rožančių ne-
laimės valandose. Šis žiaurus karas
yra baisi nelaimė. Kad jis greičiau

užsibaigtų, taika ir ramybė būtų grą-
žinta pasauliui, kalbėkime kasdieną
Marijos Rožančių, o mūsų Dangiškoji
Motina išklausys mūsų maldų.

Kun. A. Knežis.

Tetos Laumikienės Kampelis

NESUSIKALBĖJIMAS

Nei viena gėlė negali sveikai išaugti ir pražydėti, jei žmogaus ranka jos neprižiūrės ir dažnai vandeniu nesusvilgys jos šaknų.

Taip pat ir žmonių tarpe nei viena organizacija negalės išaugti į skaitlingą narių eilę jei nariai nepasistengs savo organizaciją išauginti. Dažnai mes sergame nerangumo liga ir, paprastai, sakome: "Tiesa, šiomis dienomis eina mūsų organizacijos vajus naujų narių. Nauja išrinktoji valdyba turi pasistengti prirašyti naujų narių. Aš esu vien tik eilinis narys... ateinu į mėnesinius susirinkimus, užsimoku savo mėnesinę duoklę. Naujų narių prirašymas tai valdybos galvos skaudėjimas ne mano."

Nelaimė, kad mes visi, dažniausiai, kaip sakiau pirmiau, sergame šia nelaiminga liga, būtent, nenorėjimas atsiraitoti rankoves ir parodyti veiklumo. Nuolatos pamirštame, kad mūsų organizacijos tai ne vien kelių žmonių, bet visų, ir šventoji tiesa reikalauja, kad visi bendromis jėgomis keltumėm jos veiklą ir rimtumą pasisekimo keliu pirmyn. Sekantis pavyzdys daug gražaus gali pamokyti.

— Duok man dešimtuką, noriu nusipirkti puoduką kavos—tarė bastūnas praeinančio piliečio.

—Ar pats kada nors esi dirbęs;—paklausė užkalbintasis žmogus.

—Kaip kada.

—Ką dirbi?

—Šį ir tą.

—Kur?

—Šen ir ten.

Žmogus paima bastūną už kalniešiaus ir nusiveda į policijos stotį.

—Kada mane paleisite iš šios vietos?—dėjavo nusiminęs bastūnas.

—Anksčiau ar vėliau—atsakė policijos viršininkas.

Panašiai, gal, ir mes darome su savo Sąjunga. Vienos ir kitos nesusikalbame ir tuomi sykiu dienos ir valandos bėga, kaip upelio vanduo ir per tai mūsų Sąjungos reikalai pasilieka vietoje.

Visos dirbkime ir savo uoliomis pastangomis auginkime savo brangiąją organizaciją. Gražus pavyzdys mums sąjungietėms tai vyskupysčių Catholic Daughters organizacija. Kiek ten veiklos! Katalikės moterys dirba ir per savo darbštų ir gražų darbą parodo milžiniško pasišventimo. Jei jos gali, tai kodėl ne mes, lietuvaitės sąjungietės?

PABANDYKIME!

Teta Laumikienė.

Ar žinai, kad

Niekas taip nenaikina žmogaus atminties, kaip perdidelis kiekis tabako, degtinės ir nemigo. Jeigu nori turėti gerą atmintį, mažai rūkyk, mažai gerk degtinės ir daug miegok.

Garsioji radiumo išradėja Curie, kuri buvo kilusi iš labai skurdžios aplinkumos, ir begyvendama susilaukė net dviejų Nobelio premijų, niekuomet nesitenkindavo darbais laboratorijoje. Nors pinigų jai netrūko, bet visuomet skalbdavo savo ir vaikų drabužius, nors tai imdavo jai laiko iki vidurnakčio. Paprastai, ji sakydavo, kad niekas kitas taip nemoka išskalbti. Ji tad darydavo iš papratimo.

Informacijos Bendro Amer. Lietuvių Fondo skyriams steigti

1. Steigti skyrius, visur kur tik lietuvių kilmės nors vienas asmuo. Taip, graikų pavienės šeimos yra įsteigusios daugybę skyrių įvairiuose miestuose, įtraukdamos į narius ir į valdybą amerikiečius. Mes, lietuviai, irgi panašiai darykime.

2. Skyriui suorganizuoti užtenka bent septynių asmenų; pageidaujama, kad daugiau narių priklausytų.

3. Labai svarbu, kad skyrių valdybose nariais įeitų amerikiečiai ir ne lietuvių kilmės, be skirtumo tikybos. Reikia visur tvirtinti ir garsinti, jog *šioji organizacija yra amerikiečių pašalpa nuo karo nukentėjusiems lietuviams*. Mūsų fondo garbės nariai yra tokie įžymūs asmenys kaip senatoriai Walsh, Guffey, James Davis ir James Farley, prof. Senn ir Metropolitan operos artistė Anna Kaskas.

4. Steigti kuodaugliausiai skyrių miestus padalinant į distriktus ir priemiesčius, kur tik randasi lietuvių.

5. Nario mokestis \$2.00 į metus. Nariams, vieton pakvitavimo, išduodama narystės kortelės. Kai prisijusite valdybos ir narių sąrašą ir jų adresus, jūsų sekretoriui išsiuntinėsime kortelės išpildymui ir išdalinimui nariams.

6. Skyrių valdyba gali būti sekanti: *Pirmininkas* vienas, o net keturi vice pirmininkai.

Sekretorius, spaudos sekretorius ir išdininkas.

Pastaba: Valdybos sąstatas gali būti didesnis bei mažesnis, pagal narių skaičių.

Komisija drabužiams rinkti:

Pirmininkas,

Sekretorius,

Du arba trys komisijos nariai.

7. Skyrių išdininkas narių mokesčius prisiunčia į mūsų Centrą, Nacionalis sekretorius prisiųs skyriaus numerį ir kvitą.

Skyrių užduotis

1. Per prakalbas ir literatūrą supažindinti ne tik lietuvius, bet ir ne lietuvių kilmės amerikiečius apie lietuvių tautos kančias šiame kare.

2. Anklėti lietuvių tarpe užuojautą ir dosnumą mūsų kenčiantiems broliams ir seserims.

3. Organizuoti moterų ir merginų ratelius, kad gamintų rankų darbų įvairius mezginius ir drabužius.

Pastaba: Apie sudarymą reikalingiausių daiktų dėžučių neturtingoms šeimoms bus paaiškinta vėliau.

4. Prieš, ir National War Fund vėjaus metu (šįmet Spalių mėn.) darbu ir aukomis uoliai privalome prisidėti, nes iš tų sukeltų sumų žymiausia dalis eina mūsų kareivių reikalams (USO) ir nukentėjusių tautų šelpimui. Mūsų organizacija yra priimta į National War Fund.

5. Rinkti drabužius, kaldras ir kitus rūbus ir avalinę lietuviams sušelpiti. Drapanų rinkimas bus Lapkričio pradžioj, o jei kas gali palaikyti juos iki Lapkričio mėn., gali pradėti rinkti ir dabar.

Visais reikalais malonėkite kreiptis:

UNITED LITHUANIAN RELIEF
FUND OF AMERICA, INC.

19 W. 44th St.

Room 510

New York, N.Y. Tel. MU 2-8062

BALF VALDYBA

Tėvų prisiminimas

Ak, motinėle, mano brangioji,
Mane ant rankų mažą nešiojai;
O per nakteles miego nemigai,
Nes mane mažą lopšelyj supai.

O kaip galėjau žodį sakyti,
Tada pradėjai mane mokyti:
Ant kelių klaupiti, rankas sudėti
Ir poterėlius kasdien kalbėti.

O kaip aš buvau kelių metelių,
Paėmei mane jau už rankelių.
Anksti rytelį, kas nedėlėlę,
Vedeisi mane į bažnytėlę.

O kaip paaugau skaičium metelių.
Mokinau mane sunkių darbelių.
Išsiuntei mane linelių rauti,
Kad būtų iš ko drobelių austi.

Šiandien dienoje, skirtoį mamytėms
Turim širdingai ačiū sakyti,
Už visus vargus ir rūpestėlius,
Kad išauginai mus mažutėlius.

O mes, vaikeliai, netik šiandieną
Gerbkim mamytę kiekvieną dieną,
Ir savo širdį jai atiduokim,
Skaistų veidelį karštai bučiuokim.

Žinau, daug yra tokių vaikelių,
Kurie neteko savo tėvelių;
Nes jų tėveliai aukštam ka'nely
Amžinai miega ramų miegelį.

Jeigu negali jų atlankyti,
Tai nors maldoje tur' juos atminti;
Melsti Aukščiausio pasigailėti,
Amžinai vietą danguj turėti.

Bet nepamirškim mielo tėvelio,
Jis irgi turėj' daugel vargelio.
Jis sunkiai dirbo, prakaitą liejo,
Kiekvienai dienai duonos žiūrėjo.

Už tat tėveliams būkim dėkingi,
Visados gera dėl jų darykim.
Jei mes tėveliams būsim dėkingi,
Tėveliai jausis esą laimingi.

Alovės Dzūkė.

Valdžios programa

Federalė valdžia pradėjo kovą su džiova, viena didžiausių priešų mūs šalyje. Liepos mėnesį prezidentas pasirašė po nauju Viešos Sveikatos Biūro įstatymu ir programa bus pradėta vykdyti, kai tiktai kongresas paskirs reikalingus \$10,000.00. Džiovos kontrolės skyrius Sveikatos Departamente jau įsteigtas. Dr. Herman F. Hillebee bus skyriaus direktorium.

Skyriaus pareigos bus trejopos: išvystyti būdus sulaikymui, gydymui ir kontroliavimui džiovos; padėti valstybėms, apskritims ir distriktams įsteigti ir palaikyti būdus sulaikymui, gydymui ir kontroliavimui džiovos ir t.p.

Amerikos Jungtinėse Valstybėse veik 60,000 žmonių kasmet miršta nuo džiovos. Šis skaičius tačiau neparodo, ant kiek džiova yra išsiplatinus Amerikoje. Daugelis žmonių serga džiova ir visai nežino, kad tai džiova.

Pažymėtina, kad iš visų 48 Amerikos Jungt. Valstybių, 26-šios neturi žmonių, kurie vestų programą kovai su džiova. Tad manoma, kad ši valdžios programa padengs tą trukumą, nes naujas įstatymas įpareigoja Sveikatos Departamentą kooperuoti su valstybių ir teritorijų Sveikatos Departamentais suradimui sergančių džiova ir dėjimui pastangų visiškai panaikinti tą ligą. Vėliausi išradimai bus panaudoti susekimui džiovos.

Dr. Hillebee sako, kad džiova aglima sulaikyti, nors kol kas nėra tam tikro vaisto, arba "vaccine," kuris tiesioginiai gydytų.

Džiova yra socialė ir ekonominė problema, kaip ir medikalinė, nes ji kroniška liga, kuri sulaiko darbininkus nuo jų darbo ir daugumoj atsitikimų priveda žmogų prie ankstyvos mirties.

FLIS.

LIETUVAITĖS KANKINĖS

PO PASKUTINIO Lietuvos-Lenkijos padalinimo, Rusijos carų tikslas buvo surusinti pasidalintus kraštus. Kadangi tam didelė kliūtis buvo tikėjimo skirtumas, todėl jie rūpinosi visų pirma visus minėtų kraštų žmones paversti stačiatikiais, ypač katalikus unitus. Ten, kur jie negalėjo klasta ir apgavimais, vyliais bei papirkimais pakeisti vyskopus ir kunigus stačiatikių vyskupais ir kunigais, jie pavartojo žiauriausią prievartą—persekiojimus, kurie prilygsta kartais net pirmųjų amžių krikščionių persekiojimams.

Tokias begaliniai žiaurias kančias iškentėjo Šv. Bazilijaus seserys. Jų persekiojimas prasidėjo 1838 metais, prie caro Mikalojaus I. Tame vienuolyne buvo 245 seserys. Jos išlaikė keletą mergaičių mokyklų ir prieglaudų. Jų tarpe buvo gana daug ir lietuvaikių, kaip jau iš pavardžių matyti, pav., Ramanauskaitė, Daugėlaitė, Narbutaitė, Liaudanskaitė ir kt. Vienuolyno generolė tuo laiku buvo Lietuvos Didžiųjų Kunigaikščių ainė Eufraasija Gediminaitė.

Tų seserų „atgrėžimas“ į stačiatikių tikėjimą buvo pavestas buvusiam unitų vyskupui, tapusiam stačiatikių vyskupu ir visokiais visokiausiais titulais caro išaukštintam, Siemaškai. Iš pradžių jis mėgino jas geruoju perkalbėti, bet, matydamas jų tvirtą prisirišimą prie Katalikų Bažnyčios, suprato, kad geruoju jų nesiseks atgrėžti, todėl ėmėsi žiauriausių priemonių, kaip vėliau matysime. Jis atėmė jų vienuolynus, uždarė jų mokyklas, išsklaidė prieglaudas našlaičius, jas pačias uždarė jų pačių buvusiuose vienuolyno sklepuose ar kituose negyve-

namuose namuose, kur šalta ir drėgna. Į jų namus atgabeno iš Rusijos gilumose ruses stačiatikės vienuolės, vadinamas juodosiomis — černicomis dėl juodų rūbų. Šitos juodosios vienuolės daugumoje buvo našlės, buvusios įvairių rusų kariškių žmonos. Jos nieko per dieną nedirbdavo, tik tarp savęs pešdavosi — mušdavosi su lazdomis. Nuo lazdos jos nesiskirdavo, kaip kareivis nuo ginklo. Visa jų „patieka“ buvo degtinė. Šitoms „juodosioms“ vienuolėms Šv. Bazilijaus seserys turėjo tarnauti, visus žemiausius ir sunkiausius darbus joms dirbti. Siemaška, grąsindamas jas „suminkštinti,“ išvaryti jų „užsispyrimą,“ liepė popams kas savaitę viešai jas išvilkti, nuplakti, kiekvieną sykį po 50 rykščių. Pasitaikė kartą, kad per vieną tokį plakimą sesuo Gorskaitė mirė, vistiek jos lavonui buvo atskaityta lygus skaičius, 50 rykščių. Daugelį kartų pasitaikė, kad po tokio plakimo keletą valandų vėliau viena kita sesuo naktį mirdavo. Valgyti beveik joms nieko neduodavo; joms tekdavo tenkintis kiaulių jovalu, ir tai slapta: jei juodosios vienuolės jas pamatydavo, be pasigailėjimo jas mušdavo. Seserei Gratkauskaitei „Igumena“—juoduųjų viršininkė — perskėlė galvą. Sesuo tuojuo mirė. Kitą seserį, Daunoraitę, įlindusią pečiaus pakurti, uždarė ir gyvą pečiuje sudegino.

Po ilgo tokio kankinimo dalį seserų, kurios išliko dar gyvos, apkaustytas geležiniais pančiais išvarė į Sibirą. Jų generolė pakelyje į Sibirą mirė. Pasilikusiąjų seserų likimas, tur būt, buvo nelengvesnis, kaip išvartųjų į Sibirą. Jų likimo nežinome; žinome tik tai pasilikusių Minsko, Vitebsko ir dalimi Polocko seserų iškentėtas kančias per

septynerius metus iki jos beveik visos išmirė; keturioms tik pasisėkė po to baisaus 7-rių metų kalėjimo pabėgti. Pabėgusiųjų tarpe buvo Minsko vyresnioji—motina Makrina Miečislauskaitė, kuri, išklaidžijusi apie tris mėnesius, besislaptydama Lietuvos miškuose, pagaliau nukeliavo į Romą ir Šv. Tėvui Gregoriui XVI viską papasakojo. Šv. Tėvas liepė sudaryti komisiją ir visa užrašyti, kas vėliau buvo prancūziškai knygutės pavidale išleista. Yra padarytas vertimas ir vokiškai, išleista “Herder 1864 (Macrina Mieczyslawska) von Johannes Nep. Szadowski.” Čia paduodamos žinios ir imamos iš paminėtos knygutės.

Minsko seserų likimas

1838 metais vasarą, Siemaška, atvykęs į Minską, liepė seserims, žodžiu, paskui raštu, priimti stačiatikių tikėjimą. Kadangi seserys atsisakė, davė jįs joms tris mėnesius laiko pagaltvoti. Siemaška neišlaikė pažadėjimo, jis jau po trijų dienų anksti rytą, kada seserys ėjo į koplyčią melstis, įsiveržė su kareiviais į vienuolyną. Vienuolyno vyresnioji—motina Miečislauskaitė puolė pė gubernatoriaus kojų, prašydama, kad leistų joms paskutinį kartą nueiti į koplyčią pasakyti Švenčiausiajam sudiev. Į koplyčią suėjo 35 seserys, beišėjo tik 34. Vienos širdis plyšo iš skausmo, tenai pat ji ir pasimirė koplyčioje. Išėinant joms, gubernatorius leido pasiimti tik vieną vienintelį kryžių, visa kitą turėjo palikti: kaip stovėjo, taip ir išėjo. Paliko jos taip pat mokyklą, kurioje mokės 60 mergaičių ir prieglaudos 47 našlaites. Surakintas pančiais nuvarė jas pėsčias į Vitebską. Vitebske joms pančius nuėmė, bet geležinės spynos prie kojų pasiliko dar per visus 7 m. Jas uždarė jų pačių buvusiųjų namų sklepe. Na-

muose gyveno “juodosios vienuolės.” Čia jos rado 17 sesučių, buvusių tų namų šeimininkių, taip pat ir jos teigėdavos naktį vos kelias valandas poilsio šaltam negyvenamam name. Čia prasidėjo sunkiausias kryžiaus kelias, kaip anksčiau jau trumpai minėjome. Kartais atvažiuodavo pas jas Siemaška ir reikalaudavo, kad jos išsižadėtų katalikų tikėjimo. Po kiekvieno tokio apsilankymo, jas dar labiau plakdavo ir kankindavo.

1840 metais išvarė jas į Polocką. Čia jos rado taip pat 10 iš 25 buvusiųjų tų namų gyventojų, Šv. Bazilijaus seserų, 15 jau buvo per tuos dvejus kankinimo metus mirusios. Neužilgo jas išvarė už miesto, į buvusius jezuitų namus; tenai jos turėjo plikomis rankomis be įrankių skaldyti akmenis; vėliau pačios vienos, popų ir juodųjų vienuolių priežiūroje, turėjo statyti Siemaškai rūmus. Kartą, krisdamas indas su kalkėmis, užmušė tris seseris. Keletą dienų vėliau 5 užgriuvo žemės duobėje. Jos tenai ir liko palaidotos. Išmūrijus rūmus iki trečio aukšto, išvarto viena siena ir užmušė 9-nias seseris. Kurios nemirė nuo plakimo, nuo šalčio ir nuo bado, mirė nuo sunkaus, nežmoniško darbo.

Polocke sesutės parašė slaptai carui raštą, prašydamos pasigailėti. Netrukus atvažiavo Siemaška ir parodė joms jų prašymą, ant kurio buvo caro užrašyta “Pakeiskite tikėjimą, jūsų prašymas bus išklaustas.” Siemaška, panaudodamas priesaiką, ėmė jas kvosti, kas drįso parašyti carui šį prašymą. Jis liepė plakti jas dar labiau ties savo langu, žadėdamas joms visoms gyvoms kai į nulupti. Po vieno tokio plakimo sesuo Stanislava Daugėlaitė, Natalija Narbutaitė ir Šečerbinskaitė savo motinos Miečislauskaitės akivaizdoje mirė.

Baisus vakaras

Siemaška, neįveikdamas kankinimais ir plakimais priversti jų išsižadėti Katalikų Bažnyčios, sumanė baisų darbą: jis norėjo išniekinti jų skaistybės apžadą. Nugirdęs vienuolyno tarnus ir kitokių valkatų būrį, jis pasiuntė juos vakarą pas sesutes, kurios tą vakarą buvo tyčia anksčiau atleistos nuo darbo. Šie valkatos, apsiginklavę peiliais ir kitokiais įrankiais, puolė sesutes. Šios gynėsi. Aštuonioms sudraskė veidą, akis išplėšė, dvi gi visai užmušė. Kitos liko sunkiai sužeistos—supiaustytos. Kurios dar galėjo, po tos baisios valandos klaupė ir dėkojo Dievui, kad Jis davė joms stiprybės pasipriešinti. Tą pačią naktį Siemaška, susigėdęs dėl savo juodo darbo, išvažiavo iš Polocko.

Po pusę silkės per dieną

Po to jos buvo išskirstytos į mažesnius kambarius, joms liepta duoti valgyti tiktai po pusę sūrių silkų, neduodant gerti. Taip jas išalkino 6 dienas. Per tas dienas ateidavo pas jas kasdieną popas su raštu rankoje, reikalaudamas pasirašyti, kad jos išsižada katalikų tikėjimo, priima pravoslaviją. Taip ištvėrusias 6 dienas, 7-tą jas išleido. Seserys pasiryžo ir 7-tą dieną nieko negerti 7 Marijos skausmams atminti. Matydami tai, popai ir juodosios vienuolės sakė, kad jos esančios velnio apsėstos, kad joms velnias padeda, kad galinčios tokias kančias iškentėti.

Medeliuose

1843 metais, pavasarį, iš Polocko atvarė sesutes į Medelius, Vilniaus krašte, prie Naručio ežero. Čia be kitų kankinimų, Siemaška įsakė jas vesti skandinti. Tuo tikslu pasiuvo maišų, kuriais apvilko jas, kad negalėtų

plaukti; popai, prisirišę jas prie lai velių, vedė į ežero gelmę, grąsindami joms, jei jos nepriimsiančios pravoslavijos, visas, kaip šunyčius, išskandinsią. Pirmą kartą jas išlaikė apie tris valandas šaltam vandenyje iki kaklo. Taip jas vedė 6-ius kartus skandinti, praleisdami po dvi ar tris dienas. Tretį kartą dvi seserys Ramanauškaitė ir Vojevodskaitė, popų ir juodųjų vienuolių akivaizdoje, prigėrė. Popai juokės, juodosios vienuolės rankomis plojo, matydamos jas skęstant.

Pabėgimas

Čia paminėti tik patys sunkieji kankinimai, o kas suskaitys visus mažesnius vargus, kuriuos sesutės kasdieną turėjo kentėti iš juodųjų vienuolių pusės, pav., žiemos metu jos turėdavo nešti joms sunkiais variniais indais vandenį iš ežero. Jas lydėdavo juodosios iš paskos su lazda; jei tiktai indas prisiliesdavo rūbų, ko buvo sunku išvengti, nešant toli ir be naščių, tuojau juodoji vienuolė griebdavo ir visą vandenį išpildavo nešėjai ant galvos, sakydama: "Piktoji dvasia įėjo

1845 metais, kovo mėnesio pabaigoje popas turėjo varduves. Varduvų proga, visi popai, juodosios vienuolės ir tarnai taip nusigėrė, begerdami per tris dienas, kad niekas nieko nebežiņojo, nebegalėjo nei valgyti išsivirti. Pasinaudodamos ta proga 4-ios stipresnės seserys naktį iš 31 kovo į 1 balandžio pabėgo. Pasiliko tenai dar 7-ios ligonės, kurios negalėjo pavaikščioti ir 8-ios aklosios seserys. Visos jos iki pat mirties pasiliko ištikimos Katalikų Bažnyčiai. Viena iš pabėgusiųjų, buvus Minsko vyresnioji—motina, kaip jau pradžioje buvo minėta, pasiekė Romą ir tenai Šv. Tėvui Gregoriui XVI papasakojo viską, visus savo ir seserų iškentėtus per 7-rius metus vargus. (Š.P.V.)

ONA PUCETAITĒ

NORAI

Norai kaip giliose vagose suklupę arkliai—

Ar užneši juos ten ant kalno taip saulėto...

Botagas raitos nugrubusioj rankoj mikliai

Užtemkit mane ten sprandu nors išlėto...

Gerei žinau, kad jaunystės šlebėse dar esu

Jūs man dar peršat savo jauniausius vaikus...

Bet aš kaip jūs visus žemės drebėjimus menu—

Į mano duris jau beldės rudenis klaikus...

Norai kaip giliose vagose suklupę arkliai...

Kelkit, kelkit savo sprandus nors išlėto

Troškimų sukramtytas laikas bėga taip smarkiai

Ar užeisiu ten ant kalno kur nėra šiaurės vėjo...

Kaimynų pribrendinti metai bėga taip vikriai

O mano svajos tik moja juos godžiai atgal—

Taip didžius norus nieks neuždraus gyvai širdžiai...

Aš puotoj valeus šoksitu rytoj kaip jūs vakar...

MES IR MŪSŲ VAIKAI

VAIKO SAVARANKIŠKUMAS

Auklėdami ir augindami vaikus, neretai—visiškai to nepastebėdami—naikiname jų savarankiškumą pačioje jo užuomazgoje. Kaip dažnai neduodame vaikui to ar kito daryti todėl, kad jis dar mažas. Kaip dažnai bėgam vaikui pagalbą vos tik jam surikus. Juk taip darydami, naikiname jų norą dirbti, norą būti savarankiškais.

Taip auklėjamas vaikas auga bailus, nedrąsus, nepasitikįs savo jėgomis. Jis neišdrįs padaryti jokio drąsesnio žingsnio ar šuolio.

Tokie vaikai ilgai laikosi mamytės sijono.

Taip pat nerodykime niekuomet vaikui, kad kartu su juo nusigandom, kai jis susimuša arba susižeidžia. Elkimės tada taip, kad jam atrodytų, jog tai visai paprastas dalykas. Tada

ir vaikas mažiau kreips į tai dėmesio. Leiskim vaikams patiems įsigyti patyrimo (iš tolo, žinoma, juos prižiūrėdami), o ne davinėkim jiems patarimų, kurie jų vis tiek neįtikina. Patarimus jie greit užmiršta, o patyrimai, kuriuos jie patys įgija, ilgai pasilieka atmintyje.

VAIKŲ DARBO AUKLĖJAMOJI REIKŠMĖ

Kiekvienas vaikas turi įgimtą palinkimą dirbti. Mūsų uždavinys — kreipti tą darbą tinkama linkme. Taisai palinkimas veikti pastebimas jau pirmaisiais gyvenimo metais. Kūdikis nuolat meta žemėn savo žaisliukus. Jam visai nesvarbu atgal gauti žaisliuką,—jam rūpi patsai kritimo procesas. Vien tat jam įdomu ir tat teikia jam malonumo.

Ir vaiko norą dirbti reikia tinkamai išnaudoti. Vaikas, anksti pratinamas dirbti lengvą darbą, labai greit į tai įpranta. Pratinkime vaiką iš pat mažens būti naudingą, tuo būdu išlavinsime jame greitumą ir miklumą.

Kreipkime vaiko norą veikti į tinkamas vėžes ir tikrai ateityje turėsime savo vaikais mažiau rūpintis ir neturėsime reikalo jais nusiskųst.

Daugiausia ir greičiausia vaikai gali pasinaudoti tada, kai jie mokomi iš amžinai atdaros gamtos knygos. Nuosirdžiai reikia gailėtis visų miesto vaikų, kurie negali darbuotis daržuose, laukuose arba miške. Kaip įdomiai galima pasikalbėti, dirbant drauge su vaikais.

O šitokios pamokos, progai pasitaikius, pasiekia giliau ir lengviau vaiko sielą, kaip pamokos mokykloje.

Jei pastebime, kad mūsų vaikas darosi lengvabūdis, nepamirškime, kad turime savo žinioje stiprią priemonę gerinti vaiką, o drauge ir jį lavinti, būtent—*darbą*.

Beveik visuomet vaiko darbą reikia pataisyti (vaikui nematant) ir apskritai, ne kartą būtų lengviau ir greičiau tas darbas pačiai atlikti, nes tikrai daug medžiagos nueina niekais, bet neužmirškime, kad vaikui darbas turi didelės auklėjamosios reikšmės.

VAIKŲ GĄSDINIMAS

Mažas vaikas savaime neturi bijoti nei tamsos, nei vienumos, nei svetimų žmonių. Paprastai tokios baimės dirbtinai sukeliamos gąsdinant vaikus įvairiais „baubais“, „handeliais“, ubagais ir pan. Kartais patys tėvai ir nežino, kad jų vaiką gąsdina kiti—vyresnieji vaikai, auklė, tarnaitė.

Ypač kenksminga gąsdinti vaiką daktaru, kuris „žiūrės gerklytę“, „duos vaistų“, o kartais net „piaus

ranką ar koją.“ Taip pat negeri grąsinimai nubausti ricina, žuvies taukais, nuvežti į ligoninę. Taip išgąsdintam vaikui susirgus, ir tėvams ir jam pačiam, o ypač gydytojui, būna didelis vargas. Vaikas spardosi, rėkia vos tik pamatęs baltą apsiaustą, neduoda ištirti nei plaučių, nei širdies, o burną tik per prievartą pražioja. Tokį vaiką sunku ištirti. Bet svarbiausia, toks jo neramumas labai kenkia jo paties sveikatai ir charakteriui.

Būtų puiku, kad netik nustotumėm panašiai vaikus gąsdinti, bet tyčia pasistengtumėm iš anksto juos paruošti galimam gydytojo apžiūrėjimui, nes sveikas vaikas lengviau išmoka parodyti gerklytę, ją gargaliuoti, praryti piliules ir pan. Duodant vaistus kaip pav., žuvies taukus, nereikia jų vadinti vaistais, duoti juos be ypatingo perspėjimo, ir be gąsdinimo. Nemalonius vaistus patartina pagardinti apelsino sunka, spanguolių sunka, duona ar druska ir t.t.

VAIKAI PRIE STALO

Vaišėse vaikas tėvams kartais padaro didelių nesmagumų savo nemokėjimu valgyti ir elgtis prie stalo. O nemoka dėl to, kad iš mažens nieks jo nepratino ar tinkamai neprižiūrėjo. Kas nemoka tvarkos ir švaros ant stalo laikyti, kas nemoka peilio, šakučių, šaukšto, puodelio vartoti, kas valgo žaisdamas ir išsiblaškęs, tam ilgai sunku netikusius įpročius pameti. Kiek vaikas, pavyzdžiui, nukenčia už gražios staldengtės sutepimą! Už tai dažnai baramas, o kartais ir baudžiamas. O ar visada jis kaltas? Juk daugis vaikų iš mažens prie švaros nepratinami. Jie valgo tiesiog prie pliko ar cerata apdengto stalo, kur į sutepimus visai nekreipiama dėmesio, nes jie lengvai nuvalomi. Taip pat vaikai

Akla, Kurčia Ir Nebylė Rašytoja

Visame kultūringame pasaulyje plačiai skamba žymiosios Amerikos rašytojos Elenos Keller vardas. Visi ją mini, gerbia ir skaito jos raštus dar ir dėl to, kad ši aukštos pagarbos verta moteris nuo pat lopšio dienų neteko regėjimo ir kalbos, — tų brangenybių, kurių nė vienas žmogus nepanorėtų mainyti į didžiausius turtus.

Tačiau ji niekam nesiskundė savo nelaimė, bet ryžosi gyventi, pažinti tą nematomą gyvenimą, siekti mokslo, svajoti apie laimę ir džiaugsmą. Ji tvirtai tikėjo, kad nors gyvenimas ir per daug ją nuskriaudė, vis dėl to galės pasiekti tolimą laimės žvaigždę ir šypsosis su laimingaisiais. Nepaprastu pasiryžimu, nenuilstamu darbu ir tvirta viltimi Elena Keller įgyvendino savo troškimus ir norus.

Ji gimė 1880 m. Amerikos kariuomenės kapitono šeimoje, nedideliame Tuskumbijos miestelyje. Laimingai bėgo pirmosios mažytės Elenos gyvenimo dienos. Augo tėvų mylima ir vargo nematanti mergaitė. Antraisiais gyvenimo metais Elena smarkiai susirgo ir nors pasveiko, bet neteko regėjimo, klausos ir kalbos. Visos medicinos priemonės nuėjo niekais. Kūdikystės dienos slinko be džiaugsmo ir pasitenkinimo savimi. Mergaitei turint 7 metus, tėvai sužinojo, kad Bostono mieste yra aklųjų mokykla. Čia ji pramoko ištarti žodžius taip, kad artimieji ją gan gerai galėjo suprasti. Taip pat išmoko skaityti ir aklųjų raštą. Tada ji pasijuto laiminga, galinti džiaugtis su visu plačiu pasauliu.

Jai pakako pasiryžimo bei uolumo sekmingai baigti aklųjų gimnaziją, universitetą ir vėliau įsigyti aukštojo mokslo diplomą ir daktaro laipsnį. Ir nebylė, bet ji taip gražiai mokėjo

aprašyti gamtą ir gyvenimą, kad tik retas rašytojas jai tegali prilygti. Ji yra prirašiusi labai daug įvairių rūšių veikalų.

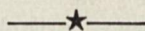
Vienoje knygoje, atpasakodama savo gyvenimą, ji taip rašo:

“Aš noriu jums, brangieji, pasakyti... Nenusiminkite niekuomet, negalvokite apie šiandienius nepasisekimus, bet tik apie galimą rytojaus džiaugsmą...”

Nors Elena Keller buvo akla, kurčia

Elenos Keller gyvenimas šiuos jos žodžius padaro gyvais ir įtikinančiais. Juk rašytojui būtinai reikalingos gerai stebinčios akys, gera klausos ir kalba, o ji be viso to sugebėjo pasiekti rašytojos garbės tik vien nepaprastu ryžtingumu, darbu ir energija.

Aklos, kurčios ir nebylės Amerikos rašytojos Elenos Keller gyvenimas tegu būna pavyzdžiu visoms moterims, kurios tačiau gali kalbėti, girdėti ir matyti, bet kurioms trūksta pasitikėjimo savimi, tvirtos valios ir tikėjimo geresne ateitimi.

Įvairu-īdomu

Mrs. A. T. Schade iš Scotie, N. Y., pagimdė kūdikį, kuris pasirodė jau turįs du priešakinius apačioj dantis.

Netoli Fonda, N. Y., ant vieno kalno yra pastatytas kryžius toje vietoj, kur prieš tris šimtmečius buvo pakrikštyta kilnioji indenė mergelė Kateri Tekakwitha. Patiekiamos priežastys ją kanonizuoti randa visur didelio pritarimo.

Kad stalo ir spintų stalčiai geriau slystų (varstytus), reikia juos partinti tuo pačiu vašku, kuriuo vaškuojame grindis.

E. Shoyen.

BALTOJI VERGĒ

R o m a n a s

(Tēsinys)

Tuoj po pietų užbaigimo pas Alma pasirodė Siuleikos tarnai ir ji savo eunukų lydimą, nuėjo padaryti vizitą.

Kol tarnai davė kavą ir įvairius saldumynus, Siuleika rodinėjo Almai savo būstą, kuris buvo įruoštas tokia pat prabanga, kaip ir pačios Kadinės kambariai. Paskui damos susėdė ir pradėjo, gerdamos kavą, kalbėtis.

Siuleiką stebino jaunos mergaitės liūdna išvaizda ir ji užklausė, kas jai neramu, nuo ko ji taip nuliūdus ir Alma atvirai išpasakojo jai apie visa iki lord Gorwick pažinčiai.

—Vargšė mergaitė!—pratarė užjaučiančiai Siuleika. —Jūs atvykote čia nelaiminga, kuomet aš tik čionai sužinojau vargą. Kad jus įtikrinti, aš jums tuo pačiu atsakysiu.—Ir ji pasakojo taip:—Ją vadina Sigfried Silberhelm; ji senos aristokratiškos giminės; jos tėvas jūrų oficeris; 16 metų atgal jis pristojo kariškan laivą, kurį jis komandieravo Konstantinopolin; tėvas stovėjo reidoi, gi ji su motina ir vyresne sesere gyveno ant kranto viename europietišrame viešbuty Perū; kartą tėvas darė laive pokilį; kviestųjų skaičiuje buvo Chasan-Paša, dabartinis jūsų ministeris Turkijoje. Visą vakarą jis ja domėjosi ir pasibaigus pokiliui, tėvui pasiūlė paleisti motiną ir mane su seserimi krantan. prisiyręs prieplaukon, jis išsodino motiną ir seserį, o kai jis priėjo į mane, kateris apsisuko ir nuėjo iš lipynės. Motinai jis šaukė, kad ji tenerimauja, kad garvežy kaž kas įvy-

ko ir kad aš greitai būsiu namie. Kateris, tuo tarpu, ėjo visa jėga priešingon lipynei pusėn. Mane jis surišo, įmetė kajutėn ir tą patį vakarą pristatė Abdul-Gamidui; kol tėvo laivas stovėjo uoste ją laikė uždarytą, paskui ji tapo motina ir pamilo Sultoną.

Laimė jos tęsėsi, vienok neilgai; po sūnaus gimimo sultonas nuo jos atšalo; jis iki šiol su ja meilus, lipšnus, bet niekuomet jos vienos daugiau nelanko. Kol sūnus buvo pas ją, ji buvo visuomet laiminga; bet kai princeas suėjo šešerių metų, ji atėmė ir perdavė į auklėtojų rankas; 14 metų jis sulig turkų įstatymų, tampa pilnametis; pas jį dabar savo dvaras, sava svita, pilnas štatas tarnų ir garemas; neseniai jis išsirinko sau favoritę ir, žinoma, užsimiršo motiną, kuri sulig dvaro etiketo pati pas jį negali, o turi laukti sūnaus pakvietimo, bet sūnus užmiršta dažnai, užsiimdamas favorite, jog motina viena liūdi ir ilgisi.

Almos užklausiman, ar ji rašė savo tėvams, Siuleika atsakė, kad tik tada parašė, kai Hildiz jai tapo visata.

—Dabar—pridėjo Siuleika,—mes privalom su jumis dažnai matytis ir būti visuomet vienumoj.

Alma sakė, kad ji svajoja tik apie laisvę ir klausė, ar nėra kokios galimybės išbėgti. Siuleika atsakė, jei pas ją yra mieste pažįstami, kurie sutiktų pas save priglausti, tai su laiku tas gali būt ir pavyks, bet pakol reikia sergėti patį griežčiausią atsargumą.

Almos gyvenimas gareme ėjo vieną

Žymi sąjungietė

Ona Stankiūtė (Anna Stankus), narė Moterų Sąjungos 54 kuopos, Detroit, Mich., ilgus metus dirbus valdžios ofise, pastaruoju laiku buvo pasiskirta labai atsakingoms pareigoms, būtent inspektore Detroit-Windsor tunelio. Šiomis dienomis valdžia ją išsiuntė į Philadelphia, Pa., valdžios mokyklą dar svarbesniam darbui.

Garbė Onai, garbė ne tik Detroit, bet ir visoms sąjungietėms.

vo dienos, kad seanso laiku neapsilankytų sultonas. Jis tai taisė dukters pašini, tai paprastai plepėjo su ja ir kiekvieną kartą taip arba kitaip pritraukdavo Almą savo atyda. Kartą jis liepė atnešti aparatą ir nufotografavo Almą keliuose pozose, dėlko pasakė vienintėlę francų kalba frazę, kurią jis žinojo: vous etes très belle, mademoiselle! Laike Almos seanso Siuleika visuomet praeidavo pro žiemos sodą ir akyliai tēmijo kas ten vyko.

Tyrinėjo tarp kit ko ji ne viena. Visas dvaras tik ir kalbėjo ką nors

apie danų mergaitę. Bet Siuleika labiau visų domėjosi, kadangi numanė Almoj užtenkančią žvaigždę ir negalėjo sieloj su tuo apsiprasti.

Viengentės kasdien matėsi ir Siuleika pranešė Almai, kad 27-tą Ramazano šventė, kad sultonui atves naują intėlę, jauną mergytę ir kad dabar jau visas garemos žino, kad ta garbė tenka Almos daliai. Bet jei Alma nori būti pagerbta, tai tevyksta pas žinomą burtininkę, kuri atspės jai ateitį.

Nežiūrint į savo liūdną nusiteikimą, Alma nusijuokė ir sakė, kad ji netikinti būrimams. Bet su pasitenkinimu vistiek atvažiuos iš paprasto žingeidumo, o taipgi ir dėl to, kad kiek išsklaidyti savo sunkias dūmas.

Siuleika pasiūlė savo tarnus vertėjais ir garemą danų ekskursija miestui buvo nuskirta tam tikrą dieną.

XII.

Jau praslinko keletas savačių, kaip jaunas lordas atvyko savo tarnybon į Konstantinopolį. Nebuvo dienos, kad jis negalvotų apie Almą: Jis tuo reikalu kalbėjosi ir tarėsi su savo viršininku, anglų atstovu. Atstovas reiškė lordui savo pritarimą ir užuojautą, bet jokios pagalbos negalėjo suteikti, kadangi mergaitė—danų pilietė. Jis nušuntė lordą pas danų atstovą. Po ilgų pasitarimų ir apgalvojimų jis nusprendė, kad reikia mergaitę sučiupti laive, jo atplaukimo metu uostan. Tada bus ją galima nuo savininko atpirkti. Bet kartą ji pakliūs kokiam nors garemui, tai galima skaityti šį dalyką žuvusiu. Atstovas pasiūlė jaunam lordui vedėju savo nofmeistrą Strick, senai Turkijoje gyvenantį ir atsakančią susipažinusį su visais įstatymais ir papročiais.

Lordas paėmė katerį ir išstis die-

LIŪDESYŠ

Saulutē už kalnelių leidžias,
Sėdžiu prie vargonų sau viena.
Dieve! Kaip maloni vienuma.

Galva nusvirus, veidai išblyškę,
Siela prispausta, veržias toli.
Širdie surakinta! Ko verki,

Tykią raudą sau užbaigus,
Svajonių papuoštais jausmais,
Užgaunu akordą graudžiais balsais.

Gilioji tyla! Nejaugi aš sapne!
Štai liūdnas aidas aštriai užgauto
Švelniausio mano širdies akordo.

Brangioji muzikos dievaite,
Dangiško Dailininko sutverta!
Tik tu žinai, dėko aš taip liūdna.

nas praleido raidoje laukdamas iš Europos naujų laivų atvykimo.

Kartą, kai lordas galutinai pradėjo leistino įtempto laukimo rankas, prisirė prie jo katerio Strick.

—Aš manau, kad ji senai jau čia ir mes veltui leidžiame laiką. Šiandien nauja mėnesio diena ir Stambaule nuskiirtas aukeijonas. Nenorite važiuoti? Jei mes ją čia nerasim, tai reginys, visokiam atsitikime, bus vertas pažūrėti. Mūgė prasidės vidudieny ir iki pradžios mūsų parėdymo dar apie pusvalandis laiko. Norite?

Lordas sutiko. Kateris prisirė prieplaukon; jie išėjo, pašaukė kareta ir nuvažiavo.

Ilgai ritosi jie kreivomis gatvėmis, gatvelėmis ir, skersgatviais čionykščio miesto. Benamiai šūnes ir elgetos lādžiojo visuos kampuos. Strick visą lai-

ką rodinėjo visus Stamboulės ypatin-gumus. Kai prisiartinio savo kelionės tikslo, Strick pastebėjo:

—Štai ten viršuj gyvena žymi bur-tininkė Murita. Ją dažnai lanko įžy-mios damos.

Nepaspėjo jis pabaigti sakinį, kaip pasigirdo riksmas, daugelis arklių try-pimas ir vaikščiojančios gaujos triukš-mas ir jie pamatė baltą, ausesišente-laitę karėtą, apsuptą, ištisos voros ap-siginklavusių ilgais rapnikais raitelių.

(Bus daugiau)

V...—

Vaisių ir daržovių kenavimui gali-ma vartoti ir toks puodas, kurs visai neapsemia kenų. Bet tuomet reikia kokias septynias minutes ilgiau virinti, negu tokiame puode, kurs apsemia kenus.

Iš Centro Raštinės

A.L.R. KAT. MOTERŲ SA-GOS CENTRO IŽDININKĖS ATSKAITA

(Nuo Vasario 1 d., 1944 m., iki
Rugpiūčio 1 d., 1944 metų).

Per šešis mėnesius priimta mokesčių sekančiai:

Vasario mėn. 1944 metų	\$2,744.98
Kovo mėn.	2,148.22
Balandžio mėn.	1,019.11
Gegužės mėn.	986.75
Birželio mėn.	1,098.77
Liepos mėn.	1,116.77
Viso	\$9,114.60

Nuošimčiai, nuomos Vasario m.

U.S. War Bond nuošimtis..	\$ 62.50
Gasiūno sumos atmokėta ..	585.04
Nicholas namo nuoma, 1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill. ..	30.00
Plaza namo nuoma, 1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill.	31.00
P. Marcevičiūtės sugrąžintas čekis	175.00

Kovo mėnesį

Gasiūno sumos atmokėta ...	85.00
Gasiūno nuošimtis	121.83
Flynn's sumos atmokėta ..	155.00
Flynn's nuošimtis	51.38
U.S. War Bond nuošimtis ..	250.00
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill., dvi namo nuomos	61.00
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill., garage nuoma	3.00

Balandžio mėnesį

Frank Opas paskutinė dalis morgičio	600.00
Frank Opas nuošimtis	15.00
Gasiūno sumos atmokėta ..	85.00
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill., dvi namo nuomos	61.00
1929 So. 49th Ave., Cicero,	

Ill., 2 karų (garage) nuomos	6.00
Gediminas Bldg. and Loan Ass. nuošimtis	99.93

Gegužės mėnesį

U.S. War Bonds nuošimtis.	250.00
Gasiūno sumos atmokėta ..	85.00
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill., dvi namo nuomos	61.00
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill., 2 karų garage nuomos ..	6.00
L. Šimutis čekis	17.00

Birželio mėnesį

Gasiūno sumos atmokėta ..	85.00
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill., dvi namo nuomos	61.00
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill., 2 karų garage nuomos ..	6.00

Liepos mėnesį

Rašinskienės paskutinė dalis morgičio	500.00
Rašinskienės nuošimtis	10.00
Gasiūno sumos atmokėta ..	85.00
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill., dvi namo nuomos	61.00
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill., 2 karų garage nuomos ..	6.00
Metropolitan State Bank nuošimtis	68.20
Prospect Federal Savings and Loan Ass. nuošimtis	66.71
Mutual Federal Savings and Loan Ass. nuošimtis	68.02
Keistuto Savings and Loan Ass. nuošimtis	67.05
St. Anthony's Bldg. and Loan Ass. nuošimtis	69.90

Viso pajamų\$13,165.16

Atėmus:

Gasiūno atmokėta morgičio dalį	\$1,010.04
Flynn's atmokėta morgičio	

dalį	155.00
Frank Opas paskutinę dalį	
morgičio	600.00
Raštininkės paskutinę dalį	
morgičio	500.00

Viso \$2,265.04

Lieka viso pajamų .. \$10,900.12

Išmokėta sekančiai:

Vasario mėnesį 1944 metų	372.06
Kovo mėn.	2,282.68
Balandžio mėn.	717.66
Gegužės mėn.	1,116.85
Birželio mėn.	906.40
Liepos mėn.	1,399.20

Viso \$6,794.85

Balansas Vasario 1 d.

1944 metų \$56,304.60

Pajamų per šešis mėnesius

buvo \$10,900.12

Viso \$67,204.72

Išmokėta per šešis mėn. \$ 6,794.85

Balansas Rugpjūčio 1 d.

1944 metų \$60,409.87

Visas Moterų Sąjungos turtas:

Pinigais, U.S. War Bonds ir
morgičiais skaitomas sekančiai:

Metropolitan State Bank	\$17,834.25
U.S. War Bonds	45,000.00
Keistuto Savings and	
Loan Ass.	5,431.13
Mutual Federal and	
Savings Ass.	5,510.11
Prospect Federal and	
Savings Ass.	5,404.43
Gediminas Bldg. and	
Loan Ass.	5,810.51
St. Anthony's Bldg. and	
Loan Ass.	5,662.73
Flynn's morgičio balansas	1,900.00
Gasiūno morgičio balansas	4,741.00
1929 So. 49th Ave., Cicero,	
Ill. morgičius buvo	8,000.00
Metropolitan State Bank	
Checking Account	421.37

Pinigų ant rankos 72.75

Viso \$105,788.28

Nesugrįžusių čekių .. 362.37

Visas turtas sykiu 105,425.91

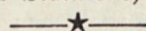
Frank Opas atmokėjo pasku-
tinę morgičio dalį Balandžio

12, 1944 metais \$600.00

Rašinskienė atmokėjo pasku-
tinę dalį morgičio Liepos 28,

1944 metais \$500.00

Elena Statkienė, Centro išdin.

CENTRO VALDYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos Centro
Valdybos susirinkimas įvyko Rugpjū-
čio 6 d., 1944, Centro Raštinėje, 4559
So. Paulina St., Chicago, Ill.

1) Susirinkimą atidarė Centro pir-
mininkė Elzbieta Paurazienė malda.

2) Susirinkime dalyvauja: Centro
pirmininkė E. Paurazienė, vice pirm.
H. Čepulienė, raštininkė M. Vaičiū-
nienė, išdininkė E. Statkienė, Illinois
direktorė M. Paukštienė, redaktorė S.
Sakalienė.

3) Pastarojo susirinkimo protokolas
vienbalsiai priimtas, kaip skaitytas.

4) Plačiai kalbama apie naują kon-
stituciją. Tuo metu į susirinkimą at-
vyko adv. Juozas Grish, kuris aiškino
kai kuriuos punktus naujos konstitu-
cijos. Pasak jo, nauja konstitucija nė-
gali būti atspausdinta tol, kol seimas
neužgirs anglų kalbą. Centro pirmi-
ninkė aiškina, kad konstitucija, kurią
jis išvertė į anglų kalbą buvo jau sei-
mo užgirta. Po kalbų, M. Vaičiūnienė
siūlo, kad Centro pirmininkė atsi-
klaustų Mass., Maine ir N. H., Illi-
nois, Pennsylvania, Connecticut ir
N. Y. ir N. J. apskrčių, ar tuojau
spausdinti naują konstituciją, ar lauk-
ti ateinančio seimo. Vienbalsiai užgir-
ta.

5) Centro pirmininkė kalba apie Naujų Narių Vajų. J. Čepulienė įneša, kad vajus įvyktų taip, kaip kas met: pradedant Sausio 1 d. (1945), baigiant Liepos 1 d. (1945) ir kad būtų skiriama tos pačios dovanos, būtent, narė, kuri prirašys ne mažiau 25 nares, gaus pirmą dovaną \$25.00. Kuri narė prirašys ne mažiau 15 naujų narių, gaus \$15.00. Gi kuri narė prirašys ne mažiau 10 naujų narių gaus \$10.00. Visos naujos narės turi būti prirašytos prie Pašelpos ir Pomirtinės skyrių. Įnešimą paremia E. Statkienė. Vienbalsiai priimtas.

6) E. Paurazienė įneša, kad duoti \$5.00 tai narei, kuri sutvers naują kuopą. Įnešimą paremia M. Paukštienė. Vienbalsiai priimtas.

7) Pirmininkė perduoda keletą laiškų iš 27, 69 ir Mass., Maine ir N. H. apskrities pirmininkės Sidabrienės. Visi laiškai perskaityti ir priimti.

8) E. Paurazienė kalba seimo reikalui. Po ilgų kalbų ir svarstymo nutarta: jeigu aplinkybės bus prielankesnės, tai 1945 metais šaukti seimą.

9) E. Paurazienė daro pranešimą iš dienraščio "Draugo", kad kai kurios kuopos savo apskrities susirinkime išreiškė Centro Valdybai papeikimą ženklelių reikale. Raštininkė praneša, kad ženklelių buvo padaryta vienas tūkstantis prieš dešimt metų. Ženkleliai išgulėjo raštinėj iki 1941 pabaigos. J. Čepulienė taipgi praneša, kad ji pridavė Centrai ženklelių ir jie išgulėjo ilgą laiką; niekas nereikalavo. S. Sakalienė praneša, kad 55 kuopa paėmė paskutinius ženklelius 1943 metuose. Centro valdyba jaučia, kad tokie užmetimai yra be pagrindo.

10) Dr. S. A. Slakis atsiklausia valdybos, ką ji turi daryti reikale ligoninių blankų, kurios atsiunčiamos netvarkiai ir nelaiku. Randasi kuopų,

kur, narei susirgus, tik po dviejų mėnesių prisiunčia ligos blankas. Vienbalsiai nutarta, kad daktarė laikytus Organizacijos įstatų.

11) E. Paurazienė kalba licenses reikalui ir prašo raštininkės kad dažniau susirašinėtų su tomis valstijomis. Raštininkė atsako, kad kiek ji gali tiek veikia. Tolimesnis darbas yra surištas dėl State Examiners Illinois valstijos nepagaminimą atskaitos. Raštininkė žada veikti, kiek galės.

12) H. Statkienė daro pranešimą paskolos reikaluose. Flynn ir Gasūnas gerai mokasi. Ona Rašinskienė atmokėjo paskutinius \$500.00 paskolos ir \$10.00 nuošimčio už 6 mėnesius. Rašinskių paskola pilnai atmokėta. Frank Opas irgi atmokėjo \$600.00 ir nuošimtį. Jo paskola irgi pilnai atmokėta.

13) H. Statkienė daro pranešimą, kad Sąjungos nuosavybė 1929 So. 49th Ave. bandoma parduoti ir kad prašoma \$9,000.00. Buvo keleta pirkėjų, bet nenori tiek mokėti. E. Paurazienė įneša, kad parduoti už \$8,000.00. J. Čepulienė paremia. Palikta H. Statkinei paduoti skelbimą į Real Estate. Vienbalsiai.

14) E. Paurazienė klausia, ką darysime reikale auditoriaus atskaitai 1944 metų valstybėms. Čepulienė įneša samdyti tą patį Levy. M. Paukštienė paremia. Didžiuma balsų, kad samdyti tą patį. Rašt. palikta atsi-klausti, ar Levy apsiims.

15) Kadangi susirinkime nedalyvauja išdo globėja A. Poškienė iš priežasties ligos, posėdis išreiškė apgailėstąvimą, užuojautą ir palinkėjo savo bendradarbei greit pasveikti.

16) E. Paurazienė daro pranešimą, kad adv. Grish baigė vertimą naujos konstitucijos į anglų kalbą. Seimo nutarimas buvo, kad nemokėt daugiau kaip šimtą dolerių. Adv. Grish paste-

bi, kad jeigu būtų žinojęs, jog reikės pridėti tiek laiko, ir darbo, nebūtų apsiėmęs. M. Paukštienė įneša atlyginti adv. Grish \$125.00. Įnešimą paremia J. Čepulienė. Nutarta išmokėti adv. Grish viršminėtą sumą. E. Paurazienė apie tai praneš išdo globėjoms ir kitoms valdybos narėms.

17) Skaitoma laiškas nuo M. Brangaitienės, pirmininkės 35 kuopos, reikale pašėpos vienos narės. Centras laišką priėmė ir vienbalsiai nutarė tame reikale laikytis konstitucijos.

18) E. Paurazienė kalba, ką reikia daryti, kaip išrasti kokį nors būdą, kad prirašyti naujų narių ir kad tas pačias nares prilaikyti. Ji siūlo skelbti kontestą sugestijų ir skirti tris dovanas: \$5.00, \$3.00 ir \$2.00 tai narės, kuri parašys geriausią sugestiją, kaip gauti ir prirašyti naujų narių bei kaip palaikyti tas pačias nares. Kad kontestas tęstųsi per tris mėnesius. H. Statkienė sumanymą giria ir siūlo vykdyti. M. Paukštienė paremia. Dalykas sutvarkyti palikta E. Paurazienei ir redaktorei S. Sakalienei.

PASTABA! Visi sugestijų laiškai turi būti prisiųsti į Centro raštinę. Visi laiškai bus organizacijos nuosavybė. Kiekviena sąjungietė gali stoti į sugestijų kontestą, išskyrus Centro valdybos nares.

19) Kalbama pašėpos reikalu. Centro valdyba permato, kad ji viena dalyko negali išrišti. Kada bus atspausdinta nauja konstitucija, pašėpos reikale turi būti pastovūs išmokėjimo punktai, nes dabar pašėpos išmokėjimas nepatenkina daugumos narių. Centro valdyba sudarė tris skirtingus pašėpos išmokėjimo būdus. Visi nurodymai bus paskelbti per "Moterų Dirvą," ir kiekviena narė turėtų juos gerai pasvarstyti, paskui klausimą pakelti savo apskrityje ir kuopos susirinkime,

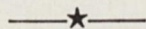
kuris būdas bus tinkamesnis, ir apie tai tuojau pranešti Centro raštinei.

20) H. Statkienė daro pranešimą, kad šiuo metu vienam banke randasi per daug pinigų ir kad jie neša visai mažą nuosimtį. E. Paurazienė įneša padėti į atsakomą "spulką," kur gausime didesnę nuosimtį. Įnešimą paremia J. Čepulienė. Vienbalsiai priimta.

21) Naujai konstitucijai su advokatu peržiūrėti, ar viskas taip yra išversta į anglų kalbą išrinkta komisija: pirm. E. Paurazienė, M. Vaičiūnienė ir H. Statkienė.

22) Nesant daugiau reikalų, susirinkimą baigė pirmininkė E. Paurazienė malda 11 valandą naktį.

Pirm. *Elzbieta Paurazienė,*
Rašt. *Marijona Vaičiūnienė.*

KVIEČIAME STOTI Į KONTESTĄ

Praeitame "Moterų Dirvos" numery tilpo M.S. Centro pirmininkės E. Paurazienės atsisaukimas kviečiant sąjungietes rašyti straipsnelius—laiškus temoje: *Kaip pagerinti organizaciją, arba kokiu būdu gauti daugiau naujų narių ir jas palaikyti, arba ko narės gali tikėtis iš organizacijos.*

Už geriausius sumanymus bei patarimus bus suteikta trys dovanos. Pirma—penki doleriai; antra—trys doleriai; trečia—du doleriai.

Visos sąjungietės kviečiamos dalyvauti šiame konteste.

Laiškai gali būti rašomi lietuvių ar anglų kalbose.

Laiškus siųskite į Centro raštinę 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill., nevēliau Sausio 1-mo 1945.

Plačiau apie tai skaitykite šiame "M.D." numery Centro Valdybos protokola.

Kuopose ir Apskrityse

APGAILESTAUJAME NETEKUSIOS NARĖS

DETROIT, Mich. (West Side, ---
Rugsėjo 11 d. po ilgos ir sunkios ligos
mirė 64 kp. narė a.a. Marijona Jur-
kūnienė.

Velionė priklausė prie kuopos nuo
1938 m. Visuomet uoliai rėmė kuopos
reikalus auka ir dalyvavimu.

Sąjungietės, suteikdamos paskutinį
patarnavimą atkalbėjo rožančių už
velionės sielą ir užprašė šv. Mišias, gi
atsisveikindamos palydėjo į bažnyčią.

Per gedulingas pamaldas klebonas
kun. J. F. Boreišis pasakė gražių
pamokslą.

Palaidoti išlydėta į rytų valstybes—
New Britain, Conn.; ten gyvena jos
brolis, sūnus Jonas ir giminės. Kiti
trys sūnūs tarnauja kariuomenėje,
t. y. Edvardas, Benadas ir Vincas. Iš
jų Benadas buvo parvykęs į motinos
laidotuves.

Velionės buvo pageidavimas grįžti
amžinai ilsėtis į rytų valstybes, kur
buvo praleista gražiausios jaunystės
dienos.

Laidotuvių direktorius D. B. Brazis
vedė pavyzdinę tvarką.

Vyrui Jonui ir sūnams ir visoms
giminėms reiškiamė užuojautos liūde-
sio valandoje. *Koresp. A.A.*

ŽINUTĖS IŠ MŪSŲ KUOPOS

SPRINGFIELD, Ill.—Moterų Są-
jungos 56-ji kuopa savo susirinkime,
Rugsėjo 17 d., nutarė prisidėti prie
veikimo Lietuvai pagelbėti, kaip tik

kun. S. O. Yonker gaus iš BALF cen-
tro numerį mūsų skyriui.

Iš pranešimo apie nares ligones
gavom tokių žinių:

T. Žiupsnytė sirgo per du metus.
Buvo ligoninėje. Dabar jau pasveiko.

Ona Bernotas turėjo sunkią opera-
ciją. Jau pasveiko.

Ona Utinskienė taipgi sunkiai sirgo.
Jau pasveiko.

J. Naumavičienė turėjo sunkią ope-
raciją. Buvo pasveikus. Pastaruoju
laiku vėl susirgo ir buvo priversta pa-
siduoti kitai sunkiai operacijai. Ligo-
nei linkim pasveikti, o jos penkiems
sūnams: Jonui, Edvardui, Leonardui,
Volterui ir Juozui reiškiamė užuojau-
tos.

Mūs kuopos išdininkė Elena Tamas
susirinkime pranešė, kad jos sesutė,
kuopos narė J. Ališauskienė susilaukė
trečio sūnaus. Congratulation!

V. Stimburienė.

MASPETHO 30 KP. ŽINUTĖS

Karštomis vasaros dienomis sunku
buvo ir atsikvėpti. Reikėjo prakaitą
nuo kaktos nuolatos braukti. Tuomet
ir sąjungiečių veikimas buvo silpnas.

Bet praėjus karščiams, visuomeni-
nis veikimas vėl pagerėjo. Ir mes sto-
jame į bendrą darbą kartu su tais
žmonėmis, kurie rūpinasi padėti U.S.
karą laimėti ir teikti reikalingą pa-
gelbą Lietuvos ištremtiems ir karo
nukentėjusiems.

Pas mus jau susitvėrė BALF fondo
skyrius, kuriuo rūpinasi mūsų klebo-
nas kun. J. Balkūnas. Rinkti drabu-
žius įėjo ir mūsų kuopos darbšti pirm.
A. Kivitenė ir finansų rašt. O. Ostei-

kienė. Tenka tik palinkėti joms sveikatos ir sekmių.

Mūsų pirmininkės A. Kivitenės duktė Marijona ir žentas Edvardas Fisterai susilaukė sūnaus. Sveikiname.

—o—

Sąjungietės V. Grazulienės vyras Juozas Šv. Vincento ligoninėj turėjo operaciją ant kojos, kuri pasisekė.

—o—

Sąjungietės Karsokienės vyras Julius yra ligoninėj, kur padaryta akių operacija.

—o—

Petrulių sūnus Cpl. Kastantas yra ligoninėj Kalifornijoje. Sulaužyta koja.

Koresp. O.P.

SU RUDENIU IR MES ATGIJOM

GRAND RAPIDS, Mich.—Skaitant "Moterų Dirvą," matėm, kad ne tik Grand Rapids sąjungietės neveikė per vasarą, bet ir kitur buvo taip pat.

Bet atėjo ruduo ir vėl einame prie darbo. Lapkričio 7 d. įvyks mūsų "Rummage Sale." Visos narės, darydamos "Fall Cleaning," prašomos atliekamus drabužius ir kitokius daiktus atnešti pas pirm. Agotą Naudžiūnienę.

Dvi sąjungietės: Sofija Liutkevičienė ir Marijona Blaskienė sveiksta po sunkių operacijų. Lai Dievas duoda jom greit pasveikti ir vėl darbuotis mūsų tarpe.

Koresp. A.D.

POPIETIS PAS KIŠONIUS

WATERBURY, Conn.—Moterų Sąjungos 43 kuopa buvo surengus rudėninę pramogėlę pas Kišonius pabaigoj Rugpiūčio mėn. Daugiausiai pasidarbavo sąjungietė A. Kišonienė ir jos pagalbininkės U. Grininė (nors ne sąjungietė, bet niekados neatsisako

pasidaruoti labai sąjungiečių), U. Morkienė, L. Liunienė ir M. Šambarienė.

Pasitaikius gražiam orui svečiai praleido laiką ant gražios pievos prie Kišonių namo, kur buvo ir paruošta lietuviška vakarienė. Pavaišino svečius tikrais lietuviškais valgiais: kumpiu, kugeliu, virtiniais ir kitais gardumynais. Buvo atsilankę ir dainorių ir štukorių. Praleidę nedėdienio popietį išsiskirstė žadėdami, kada sąjungietės turės kokį parengimą, vėl atsilankyti.

Pelnas šio parengimo paskirtas kuopos reikalam.

Korespondentė.

ŽINUTĖS IŠ MŪSŲ KUOPOS DARBUOTĖS

NEW HAVEN, Conn.—Rugsėjo 17 d. kuopos susirinkime priimta su džiaugsmu nauja narė—Agnieška Pilvelienė, kuri yra darbšti ir energinga, išauginus gražią šeimą. Sūnus Albertas yra viešųjų mokyklų fizinės kultūros perdėtinis.

Sveikinam naują narę ir linkim mūsų tarpe ilgai pasilikti.

Atsilankęs klebonas kun. E. Gradeckas kvietė sąjungietes prisidėti prie parapijos bazaro, užimant stalą kuopos vardu. Sąjungietės žadėjo pasidaruoti. Išrinktos sekančios: O. Dekas, O. Norkūniūtė, J. Dičkienė, S. Tamulienė ir M. Jokubaitė. Nutarta iš kuopos išdo paaukoti \$5.00 parapijos bazarui.

Kuopos pirmininkė pasveikino Oną Norkūniūtę, kuri Rugsėjo mėnesį šventė-minėjo savo gimtadienį. Palinkėta sveikai sulaukti daug, daug linksmų gimtadienių.

Šiuom tarpu veikimas ir mūsų kuopoj yra susilpnėjęs, nes kiekvienoj sąjungietės šeimoj liūdesys; kitos yra išleidusios net po kelis sūnus į karą. Širdis skauda ir nėra ūpo veikti. Vi-

sos laukia ir Dievo maldauja tos džiaugsmingos dienos, kada užsibaigs karas ir sugrįš visų mylimi sūnūs, broliai, vyrai, giminės ir draugai. Tada prasidės ir didesnis veikimas.

Sąjungietė.

PAGERBĖ SAVO PIRMININKE

CAMBRIDGE, Mass. — Rugpiūčio 26 d. sąjungietės 22 kuopos pagerbė savo darbščią pirmininkę Marijoną Sundokienę jos gimtadienio proga ir įteikė dovanėlę.

Marijona Sundokienė pasišventusi darbuojasi čia per 29 metus. Nėra buvę parengimo, parapijos naudai, arba kuopos reikalams, kuriame ji nebūtų pasidarbavus. Nepamiršta ir kitų draugijų, kuriose taip pat gražiai pirmininkauja.

Sąjungietės savo šauniai pirmininkei linki geros sveikatos kad ir toliau galėtų darbuotis sykiu su mumis.

22 kuopos valdyba.

LAIMĖS VAKARAS

DETROIT, Mich. — Spalių 29 dieną, 3 val. popiet 54-ji kuopa rengia pramogą (Bingo Party) ir laimėjimą kaldros bei karo bonų.

Visos narės kviečiamos dalyvauti ir atsivesti viešnių. Pelnas skiriamas Amerikos Raud. Kryžiui.

Pramogai komisija sako turėsianti gražių dovanų.

M.M.K.

Padėka

Mirus mano vyrui Jonui, šiuomi savo ir šeimos vardu reiškiu nuoširdžios padėkos sąjungietėms už pareikštą užuojautą, šv. Mišių auką, rožančiaus kalbėjimą šermenyse ir padėėjimą į kapus.

Jūsų užuojauta ir raminantys žodžiai visados pasiliks mano širdyje.

M. Šurkienė.

REIŠKIAME UŽUOJAUTOS

BROOKLYN, N.Y. — Rugpiūčio 16 d. 35-tos kuopos sąjungietei O. Bertulienai reikėjo palaidoti brangi dukrelė Veronika, kuri gyvendama, nors nepriklausė Sąjungai, visuomet padėdavo darbuotis kuopos parengimuose. Velionė buvo menkos sveikatos. Kadangi gyvendama labai sutiko su visais žmonėmis, tai ir laidotuvių dieną daug žmonių atidavė paskutinį patarimą.

Kuopa šiuo reiškia nuoširdžią užuojautą savo narei O. Bertulienai.

Rugsėjo mėnesio laikytame kuopos susirinkime nutarta užprašyti šv. Mišias už velionės sielą. Te Dievas duoda jai amžiną ramybę danguje.

—o—

Netekus mylimo sūnaus Lt. A. Mažeikos, reiškiamo užuojautos žymiai Moterų Sąjungos veikėjai T. Mažekienei Worcester, Mass., ir jos visai šeimai.

22 kuopos valdyba.

—o—

22-ji kuopa šiuo reiškia užuojautą narei Elenai Crocker netekus mylimos motinėlės Uršulės Puzinienės, kuri mirė Rugsėjo 1 d. Velionė paliko dideliui nuliūdime vyrą Jokūbą ir keturis sūnus: Albertą—Kinijoj, Edvardą—Floridoje, Petrą ir Juozą, dvi dukteris Eleną ir Oną, brolį J. Brazdžiūną ir seserį A. Malinauskienę. Visai Puzinų šeimai reiškiamo užuojautos.

A. Ambrazaitienė.

—o—

Kotrinai Sriubienei, ilgametei Moterų Sąjungos Chic. Apskr. valdybos narei, kuri šiuo laiku eina išdininkės pareigas, kuri šiomis dienomis per Raudonąjį Kryžių gavo pranešimą, kad Lietuvoj trys jos šeimos nariai:—sesuo, švogeris ir brolionė yra mirę, apskrities vardu reiškiu gilią užuojautą.

Albina Poškienė, pirm-kė.

Pažangioji šeimininkė

Marinuoti persikai (pickled peaches)

Proporeija: 4 kvortos prinokusių persikų (peaches), nuo 6 iki 8 puodukų cukraus, viena šaknis ginger (ginger root), viena arba dvi lazdelės cinamono, 1 šaukštukas pipirų, 1 šaukštukas gvazdikų, 2 puodukai vandens, 3 puodukai uksuso (vinigerio).

Persikus reikia nuplauti ir nulupus odą palikti čielus. Į vandenį reikia supilti uksusas, įmesti į mazgelį surišti pipirai, įdėti 3 šaukštukus cukraus, gvazdikėlius ir užkaisti. Kai užvirs, pavirinti tris minutes. Paskui į tą skystimą dėti po 10 ar 12 persikų ir palengva virti iki persikai pasidarys minkšti. Kai tokiu būdu visi persikai bus išvirti, sudėti į vieną indą, užpilti sunka, kur persikai virė ir palaikyti nuo 12 iki 24 valandų. Po to persikus sudėti į stiklus, o į skystimą (sirupą) sudėti likusį cukrų ir pavirinti iki norimo tirštumo. Tuo sirupu užpilti persikus, stiklų viršelius užsukti ir stiklus įstatyti į indą su karštu vandeniu penkioms minutėms.

Jei tuo būdu norima persikų daugiau primarinuoti, sakysim vietoj keturių — aštuonios kvortos, tuomet ir kitų dalykų reikia imti dvigubai.

—o—

Sunshine cake

Imame:

Trijų kiaušinių trynius.

Septynis šaukštelių šalto vandens.

Pusantro puoduko cukraus. Cukrų reikia pilti pamažu plakant. Supylus visą cukrų, mišinį gerai išplakti, iki sutirštės.

Pusę puoduko verdančio vandens. Vandenį reikia pamažu pilti maišant mišinį.

Du lygmalinius puodukus miltų, pridėdant žiupsnelį druskos ir vieną šaukštelį Baking Powder; du syk per-siojus, miltus pilti pamažu bemašant ir po to gerai išplakti. Paskui dadėti šaukštelį vanilos ir kitokių "flavor-ing."

Trijų kiaušinių baltymus paplakus pusiau, įdėti pusę šaukštuko Cream of Tartar ir gerai išplakti (tik ne sausai), sumaišyti su keiko koše ir supilti į gero didumo bleką su triubele, kurią reikia pataukuoti ir pamiltuoti. Kepti 325 laipsnių karščio pečiuje 55 minutes, arba valandą. Imant keiką iš blekos geriausia aplink triubelę aprėšti peiliu.

"Frosting" šiam keikui daromas taip. Sumaišyti du puodukus Confectionery cukraus su puse puoduko sviesto ir vienu kiaušiniu ir gerai išplakti. Po to aptepti keiko viršų ir šonus. Paskui išstarpinti dvi plyteles šokolado, leisti jam atvėsti, o po to aptepti keiką ir jį kuriam laikui įstatyti į šaldytuvą, kad šokoladas sustingtų.

Keikas skanus ir lengvas. Gerai var-toti ir be "frosting," kaip "sponge cake." S.O.M.

Naudinga žinoti

Kenuojant daržoves geriau yra var-toti paprasta, o ne stalo, druska. Stalui paruoštoji druskoj yra krakmolo, kad ji geriau byrėtų. Nuo tokios druskos kenuotų daržovių skystis atrodo drumzlinas, miglotas.

—o—

Žmogus nedavalgęs, ar nedagėręs, nesigaili. Bet persivalgęs, ar persigėręs—visuomet kentėdamas apgailestauja.—B. Franklin.